

5. Ceny

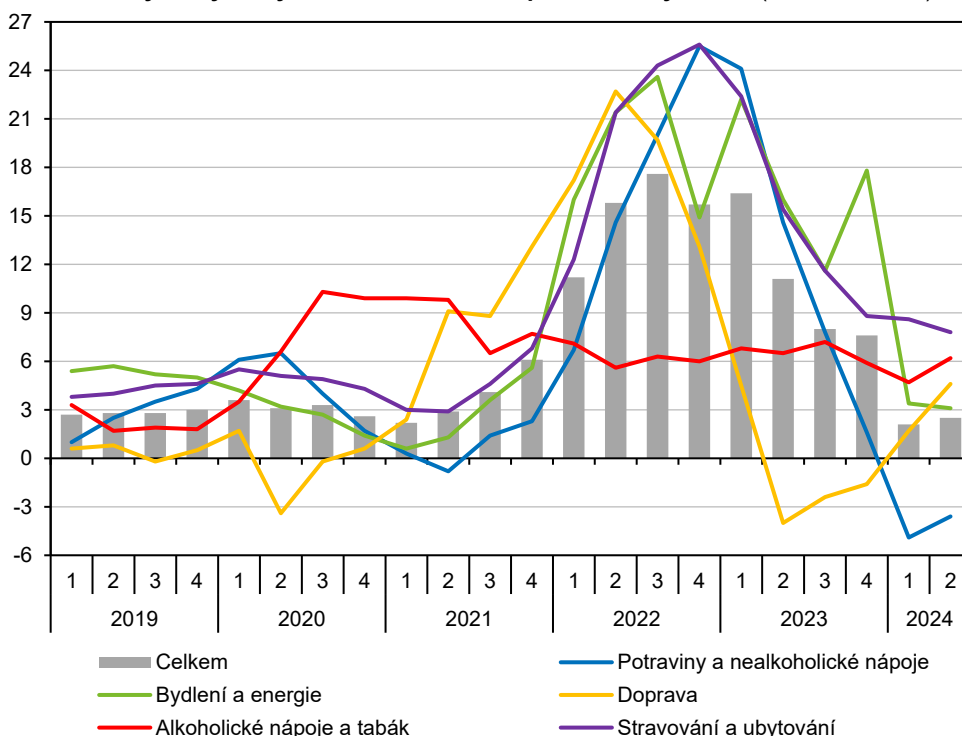
Meziroční růst cenové hladiny ve 2. čtvrtletí zůstal stabilní.

Celkový meziroční růst cenové hladiny měřený deflátořem HDP dosáhl ve 2. čtvrtletí 4,2 %. Nezměnil se tak příliš oproti předchozímu čtvrtletí. Solidní zůstal meziroční růst cen spotřeby (3,2 %), přičemž přírůstek cen spotřeby domácností (3,3 %) i vládních institucí (3,0 %) byl podobný. Cenová úroveň u kapitálových výdajů se zvýšila meziročně o 3,5 %, z toho ale přírůstek u tvorby hrubého fixního kapitálu byl jen 0,4 %. Meziroční směnné relace zahraničního obchodu se zbožím a službami oslabily ve 2. čtvrtletí na 101,3 %. Z toho směnné relace obchodu se zbožím dosáhly 101,0 % a se službami 102,9 %. Mezičtvrtletní přírůstek cenové hladiny ve 2. kvartálu mírně oslabil na 1,4 %. Oproti předchozímu čtvrtletí výrazně zpomalil mezičtvrtletní růst cen spotřeby (0,2 %), naopak u kapitálových výdajů došlo k posílení přírůstku na 3,7 % (z toho cenová hladina investic stoupla o 2,9 %). Mezičtvrtletní směnné relace zahraničního obchodu se zbožím a službami oslabily na 100,4 %.

Meziroční růst spotřebitelských cen ve 2. čtvrtletí mírně posílil.

Meziroční růst spotřebitelských cen po výrazném zpomalení z 1. čtvrtletí (2,1 %) ve 2. kvartálu opět mírně posílil a dosáhl 2,5 %. Posílení meziroční dynamiky bylo způsobeno především výraznějším růstem cen dopravy a dále zmírněním poklesu u cen potravin a nealkoholických nápojů. Celkově k meziročnímu růstu spotřebitelských cen nejvíce přispívalo navýšení cen bydlení a energií, alkoholických nápojů a tabáku, dopravy a stravování a ubytování. Meziročně klesly jen ceny potravin a nealkoholických nápojů a bytového vybavení a zařízení domácnosti. Spotřebitelské ceny ve 2. čtvrtletí mezičtvrtletně vzrostly o 0,8 %, a to vlivem cen ve všech oddílech spotřebního koše s výjimkou cen bydlení a energií a rekreací a kultury.

Graf č. 10 Ceny ve vybraných oddílech indexu spotřebitelských cen (meziročně v %)

Zdroj: ČSÚ

Náklady na bydlení nadále nejvíce přispívaly k celkovému růstu spotřebitelských cen.

Ceny bydlení a energií ve 2. čtvrtletí meziročně vzrostly o 3,1 % a přírůstek tak mírně oslabil oproti 1. čtvrtletí. Díky své váze ve spotřebním koši si ale bydlení udrželo největší příspěvek k celkovému růstu spotřebitelských cen. Ve 2. čtvrtletí rostly nejvíce meziročně ceny ostatních služeb souvisejících s bydlením (8,2 %) a nájemného z bytu (7,1 %). Zároveň se u nich nezměnilo poměrně silné tempo oproti předcházejícímu

kvartálu. Ceny běžné údržby a drobných oprav bytu se meziročně zvýšily o 4,6 % a přírůstek cen elektrické a tepelné energie, plynu a ostatních paliv oslabil na 3,8 %. Nejmněji rostlo imputované nájemné (0,9 %)¹. Mezičtvrtletně ceny bydlení a energií v podstatě stagnovaly (-0,1 %).

Růst cen dopravy zrychlil.

Meziroční růst cen dopravy posílil ve 2. čtvrtletí na 4,6 %. Hybatelem této změny byly především náklady na provoz osobních dopravních prostředků, které se zvýšily meziročně o 9,5 %. Z toho ceny pohonných hmot a olejů byly vyšší o 8,4 %. Ceny dopravních služeb meziročně vzrostly o 4,7 %. Samotné ceny nákupů automobilů, motocyklů a jízdních kol pokračovaly v poklesu (-1,4 %). Mezičtvrtletně ceny dopravy vzrostly o 2,0 %, což představuje výrazné posílení oproti tempu v první čtvrtině roku.

Ceny stravování a ubytování si držely výrazný meziroční přírůstek.

Výrazný vliv cen stravování a ubytování na meziroční růst spotřebitelských cen ve 2. čtvrtletí přetrvával. Jejich meziroční přírůstek mírně oslabil na 7,8 %. Ceny ubytovacích služeb rostly výrazněji (9,2 %) než ceny stravování (7,6 %). Mezičtvrtletní přírůstek cen stravování a ubytování ve 2. kvartálu zůstal silný (1,9 %). Ceny alkoholických nápojů a tabáku ve 2. čtvrtletí meziročně vzrostly o 6,2 %, což představovalo výrazné posílení oproti předcházejícímu čtvrtletí. Mezičtvrtletně se ceny alkoholu a tabáku zvýšily o 1,9 %.

Ceny rekreací a kultury mezičtvrtletně klesly.

Ceny rekreací a kultury meziročně vzrostly o 3,8 % a přírůstek se tak zmírnil. Nejvíce zpomalil růst cen novin, knih a papírenského zboží (2,3 %) a mírnější bylo také tempo u rekreačních a kulturních služeb (6,3 %). Naopak ceny dovolených s komplexními službami rostly meziročně výrazněji (5,1 %). Na silný mezičtvrtletní přírůstek z 1. čtvrtletí navázaly ceny rekreací a kultury poklesem o 0,8 %. Meziroční růst cen odívání a obuvi se zmírnil na 3,3 % a mezičtvrtletně zde ceny stagnovaly. Ceny ostatního zboží a služeb² meziročně vzrostly o 3,0 % a mezičtvrtletně o 1,0 %. Ceny zdraví byly meziročně vyšší o 4,0 % a mezičtvrtletně o 2,2 %, což byl největší přírůstek v celém spotřebním koši. Ceny vzdělávání ve 2. čtvrtletí meziročně vzrostly o 6,5 % a mezičtvrtletně se zvýšily o 0,1 %.

Zmírnil se meziroční pokles cen potravin a nealkoholických nápojů.

Ve směru celkového meziročního poklesu spotřebitelských cen působily významně jen ceny potravin a nealkoholických nápojů, které byly nižší o 3,6 %. Jejich propad se ale zmírnil oproti 1. čtvrtletí. Podíl na tom mělo zejména posílení růstu cen nealkoholických nápojů (3,6 %) a zmírnění propadu cen mléka, sýrů a vajec (-9,0 %). Méně výrazný byl i pokles cen masa a ryb (shodně -4,9 %) a cukru a příbuzných výrobků (-0,5 %) a z poklesu do růstu se dostaly ceny olejů a tuků (1,0 %). Pokles cen pečárenských výrobků se naopak nezměnil (-4,5 %), prohloubil se pokles cen ovoce (-5,3 %) a zmírnil růst cen zeleniny (1,0 %). Mezičtvrtletně se ceny potravin a nealkoholických nápojů zvýšily o 0,8 %. Ceny bytového vybavení a zařízení domácnosti meziročně klesly o 0,1 %, hlavně pod vlivem zboží a služeb pro běžnou údržbu domácnosti, kde se prohloubil propad na -6,9 %. Ovšem ceny bytového vybavení a zařízení byly mezičtvrtletně vyšší o 0,8 %.

Meziroční růst spotřebitelských cen v EU mírně zpomalil.

Harmonizovaný index spotřebitelských cen (HICP)³ v EU ve 2. čtvrtletí vzrostl meziročně o 2,6 % a mezičtvrtletně o 1,4 %. Meziroční přírůstek HICP mírně zpomalil oproti 1. kvartálu. Silně meziročně rostly ceny alkoholických nápojů a tabáku (5,2 %) a stravování a ubytování (5,3 %). Posílil růst cen dopravy (2,2 %) a bydlení a energií (1,4 %). Oslabil přírůstek cen potravin a nealkoholických nápojů (1,7 %). Meziročně

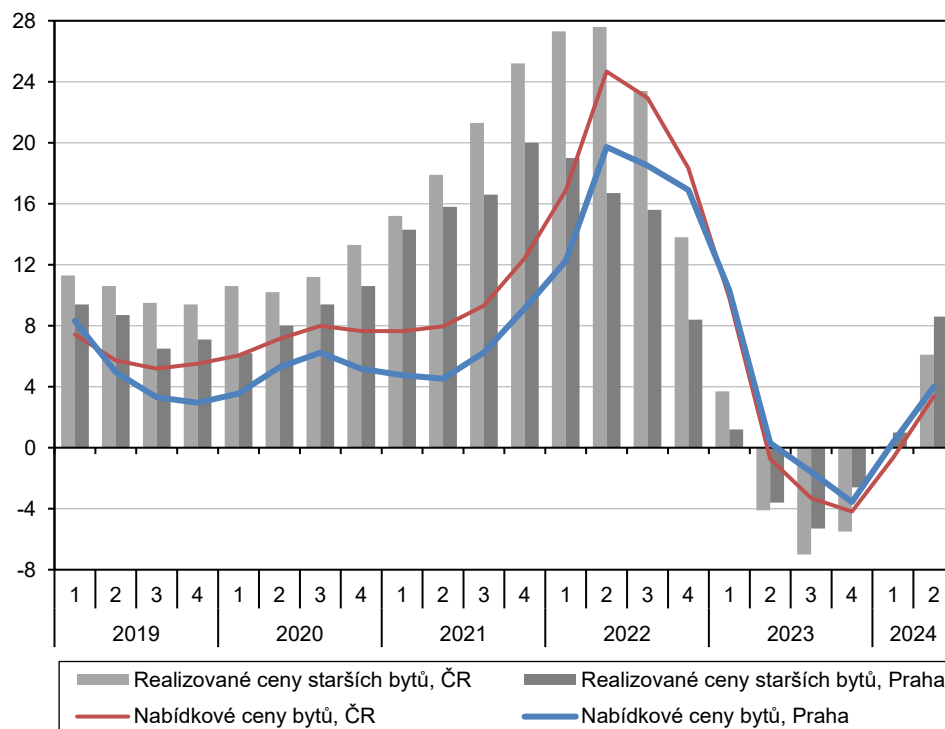
¹ Imputované nájemné vyjadřuje náklady vlastnického bydlení. Kromě samotných cen bydlení zahrnuje i náklady na výstavbu a renovace a další poplatky. Více na: <https://www.czso.cz/csu/czso/metodicka-poznamka-k-indexu-spotrebitelskych-cen-imputovane-najemne>.

² Zahrnuje služby osobní péče a osobní potřeby a doplňky, sociální péči, pojištění a další finanční služby apod.

³ Oproti indexu spotřebitelských cen, který ČSÚ pro českou ekonomiku sestavuje, HICP neobsahuje imputované nájemné, což bývá zdrojem rozdílů mezi HICP a Indexem spotřebitelských cen.

nižší byly v EU jen ceny telekomunikací (-1,1 %). Největší meziroční přírůstek HICP byl zaznamenán v Rumunsku (5,8 %), Belgii (5,1 %) a Chorvatsku (4,2 %). Pod 1 % byl ve 2. čtvrtletí meziroční nárůst cen ve Finsku (0,5 %), Litvě (0,8 %), Lotyšsku (0,9 %) a Itálii (0,9 %). Nejvyšší mezičtvrtletní přírůstek spotřebitelských cen byl zaznamenán ve 2. čtvrtletí na Maltě (5,1 %), v Portugalsku (3,3 %) a na Kypru (3,1 %). Shodně jen o 0,2 % mezičtvrtletně rostly ceny ve Finsku, Dánsku a Bulharsku.

Graf č. 11 Ceny nemovitostí (meziroční změna, v %)

Zdroj: ČSÚ

Ceny bytů opět rostly.

Nabídkové ceny bytů v Česku ve 2. čtvrtletí vzrostly mezičtvrtletně o 2,3 % a navázaly tak na přírůstek z 1. kvartálu posílením dynamiky. Z hodnoty indexu vyplývá, že nabídkové ceny prakticky smazaly pokles, ke kterému došlo v loňském roce a nachází se na úrovni konce roku 2022. Nepokračoval ani meziroční pokles a nabídkové ceny bytů ve 2. čtvrtletí vzrostly o 3,4 %. Nabídkové ceny bytů v Praze se meziročně zvýšily o 4,0 %, zatímco ceny bytů mimo Prahu byly vyšší o 2,7 %. U realizovaných cen starších bytů je zrychlení dynamiky ještě výraznější. Mezičtvrtletně se realizované ceny starších bytů v Česku zvýšily o 3,3 % (v Praze o 4,2 %). Meziroční přírůstek cen realizovaných cen starších bytů v Česku dosáhl ve 2. čtvrtletí 6,1 %, v Praze to bylo 8,6 % a mimo Prahu 5,5 %. Realizované ceny nových bytů v Praze mezičtvrtletně vzrostly o 3,7 % a po pěti poklesech vzrostly i meziročně, a to o 1,0 %. Předbíhání dynamiky realizovaných cen bytů před nabídkovými cenami naznačuje opětovné napínání nemovitostního trhu a převis poptávky nad nabídkou.

Ceny průmyslových výrobců opět meziročně vzrostly.

Ceny průmyslových výrobců na meziroční pokles (-0,9 %) z 1. kvartálu ve 2. čtvrtletí navázaly zvýšením o 1,1 %. Mezičtvrtletně se ceny průmyslových výrobců snížily o 0,5 %. Hlavní podíl na tomto zvýšení měly ceny elektřiny, plynu, páry a klimatizovaného vzduchu, jejichž meziroční přírůstek ve 2. čtvrtletí posílil na 4,5 %, přičemž ale došlo k mezičtvrtletnímu poklesu o 2,9 %. Ceny výrobků a služeb zpracovatelského průmyslu se dostaly z meziročního poklesu do drobného přírůstku (0,1 %) a mezičtvrtletně byly vyšší o 0,2 %. Meziroční pokles cen těžby a dobývání se naopak prohloubil na 1,7 %, ale mezičtvrtletně zde ceny byly vyšší o 1,2 %. Ceny

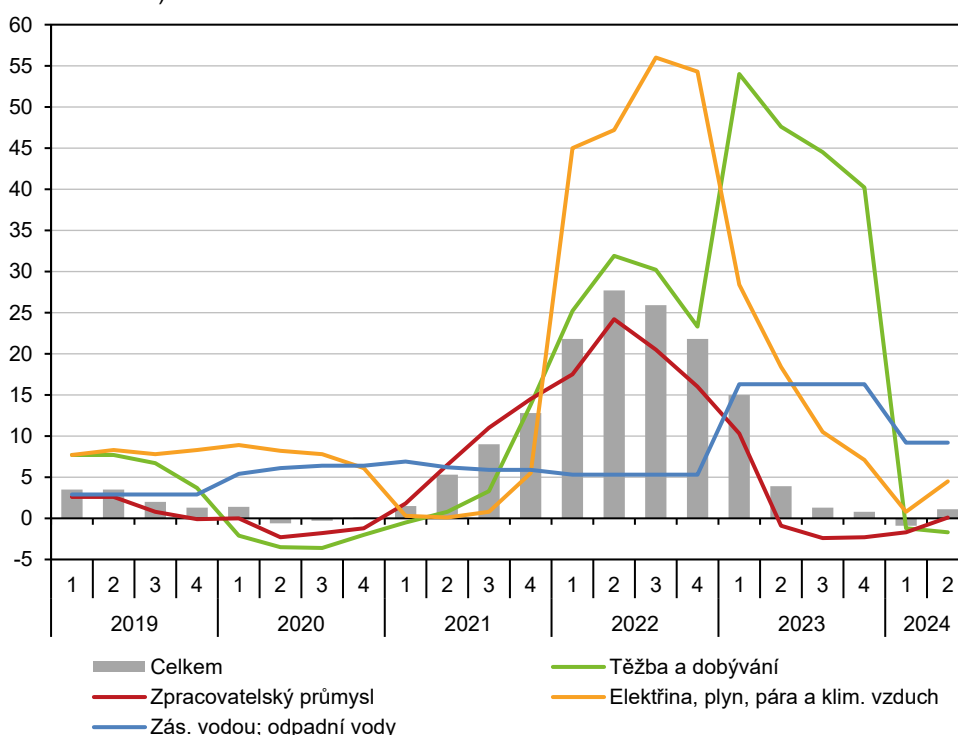

zásobování vodou a služeb souvisejících s odpadními vodami byly meziročně vyšší o 9,2 %.

Ve zpracovatelském průmyslu bylo patrné zmírnění poklesu cen různých surovin.

Posílení meziroční dynamiky cen ve zpracovatelském průmyslu souviselo mimo jiné se zmírněním propadů u řady oddílů, často těch, které zpracovávají základní suroviny. Mírněji tak klesaly ceny základních kovů (-7,9 %), dřeva a výrobků z něj (-7,9 %), papíru a výrobků z něj (-7,4 %), potravinářských výrobků (-4,0 %) nebo textilií (-1,6 %). Do mírného růstu se dostaly ceny chemických látek a přípravků (0,3 %) a posílil růst cen motorových vozidel (3,9 %). Ve 2. čtvrtletí se naopak zmírnil růst cen oděvů (5,1 %), počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení (4,5 %), nápojů (3,5 %), strojů a zařízení (3,2 %), ostatních výrobků zpracovatelského průmyslu (2,2 %) nebo základních farmaceutických výrobků a přípravků (1,5 %). Prohloubil se meziroční pokles u kovodělných výrobků (-1,8 %) a začaly klesat ceny elektrických zařízení (-0,3 %).

Graf č. 12 Ceny hlavních skupin průmyslových výrobců (meziroční změna, v %, podle klasifikace CPA)

Zdroj: ČSÚ

Ceny průmyslových výrobců v EU setrvaly v meziročním propadu.

Ceny průmyslových výrobců v EU⁴ se ve 2. čtvrtletí meziročně snížily o 4,1 %. Přírůstek zmírnil oproti předchozímu čtvrtletí. Méně hluboký byl meziroční pokles cen elektřiny, plynu, páry a klimatizovaného vzduchu (-14,3 %), stejně jako cen těžby a dobývání (-1,3 %) a výrobků a služeb zpracovatelského průmyslu (-0,4 %). Nejvíce se ve 2. čtvrtletí meziročně zvýšily ceny průmyslových výrobců v Česku (1,1 %) a následovaly Portugalsko (0,6 %), Švédsko (0,6 %) a Malta (0,5 %). V ostatních zemích EU ceny průmyslových výrobců meziročně klesaly, nejvíce na Slovensku (-20,8 %), v Lucembursku (-10,8 %) a v Polsku (-6,9 %). Ceny průmyslových výrobců v EU mezičtvrtletně klesly o 1,4 %. Stál za tím výhradně pokles cen elektřiny, plynu, páry a klimatizovaného vzduchu (-7,0 %). Ceny těžby a dobývání mezičtvrtletně stouply o 1,4 % a výrobků a služeb zpracovatelského průmyslu o 0,3 %.

⁴ Bez cen zásobování vodou a služeb souvisejících s odpadními vodami.

Ceny stavebních prací rostly.	Ceny stavebních prací byly dle odhadů ve 2. čtvrtletí 2024 meziročně vyšší o 2,1 %, zatímco ceny materiálů a výrobků spotřebovávaných ve stavebnictví klesly o 1,2 %. Mezičtvrtletně se ceny stavebních prací dle odhadů zvýšily o 0,8 % a ceny materiálů a výrobků spotřebovávaných ve stavebnictví vzrostly o 0,3 %.
Meziroční růst cen tržních služeb výrazně zpomalil.	Ceny tržních služeb se ve 2. čtvrtletí meziročně zvýšily o 3,4 %. Růst tak výrazně zpomalil oproti předchozímu kvartálu a byl nejnižší od 4. čtvrtletí 2021. Výrazné zpomalení tempa nejvíce ovlivnil vývoj cen služeb v oblasti programování a souvisejícího poradenství (zmírnění přírůstku na 3,2 %), cen pozemní a potrubní dopravy (0,6 %) a cen reklamních služeb a průzkumu trhu (6,7 %). K celkovému meziročnímu přírůstku cen tržních služeb nejvíce přispívaly ceny služeb v oblasti nemovitostí (7,6 %). Solidně rostly také ceny bezpečnostních a pátracích služeb (8,9 %), poštovních a kurýrních služeb (7,7 %), služeb v oblasti zaměstnání (6,8 %), právních a účetnických služeb (6,0 %) nebo služeb souvisejících se stavbami a úpravou krajiny (5,4 %). Meziročně klesaly jen ceny skladování a podpůrných služeb v dopravě (-0,3 %). Ceny tržních služeb byly ve 2. čtvrtletí mezičtvrtletně vyšší o 1,6 %.
Ceny zemědělské výroby nadále meziročně klesaly, propad se ale zmírnil.	Meziroční propad cen zemědělské výroby (včetně ryb) se ve 2. čtvrtletí zmírnil na -10,4 %. Méně výrazně klesaly ceny rostlinné i živočišné výroby. Ceny rostlinné výroby byly meziročně nižší o 15,7 %. Mírnější, ale stále hluboký byl propad u cen obilovin (-23,8 %, z toho ceny pšenice klesly o 24,4 %, žita o 17,1 %, ječmene o 20,4 %, ovsa o 7,4 % a kukuřice o 30,2 %). Ceny průmyslových plodin meziročně zaostávaly o 8,3 % a klesaly ceny olejnin (-7,9 %) i luskovin (-14,7 %). Do meziročního poklesu se ve 2. čtvrtletí dostaly ceny zeleniny a zahradnických produktů (-7,4 %) i brambor (-0,6 %). Meziročně vyšší byly naopak ceny krmných plodin (12,8 %) a ovoce (13,0 %). Ceny živočišné výroby zmírnily meziroční propad na -4,4 %. Za celkovým poklesem cen hospodářských zvířat o 1,5 % stály ceny prasat a selat (-1,3 %) a drůbeže (-8,1 %). Naopak ceny skotu byly vyšší o 5,3 %. Ceny mléka byly ve 2. čtvrtletí meziročně nižší o 4,7 % a vajec o 18,5 %.
Ceny zahraničního obchodu byly ovlivněny změnami kurzu.	Ceny vývozu zboží se ve 2. čtvrtletí meziročně zvýšily o 3,7 %. Přírůstek výrazně zrychlil oproti předchozímu kvartálu. Mezičtvrtletně ceny exportu vzrostly o 0,6 %. Vývoj kurzu koruny vůči euru i dolaru působil ve směru posílení meziroční dynamiky cen zahraničního obchodu ⁵ . Hlavní podíl na celkovém meziročním růstu cen vývozu měly výrobky zpracovatelského průmyslu, u kterých přírůstek ve 2. čtvrtletí zrychlil na 4,6 %. Nejvíce se meziročně zvyšovaly ceny exportu ostatních dopravních prostředků a zařízení (14,9 %) a nábytku (14,8 %). Také u motorových vozidel byl přírůstek silný (7,8 %) a z poklesu do výrazného meziročního růstu se dostaly ceny vývozu koksů a rafinovaných ropných produktů (7,8 %). Posílil růst cen vývozu elektrických zařízení (6,3 %), strojů a zařízení (5,5 %) a počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení (5,2 %). Jen u menšiny výrobků zpracovatelského průmyslu ceny klesaly. Zmírnil se propad u cen vývozu základních kovů (-2,8 %), nižší byly ceny exportu textilií (-2,4 %), dřeva a dřevěných výrobků (-2,2 %) a usní (-1,7 %). Rostly ceny vývozu v oblasti zásobování vodou a činnostmi souvisejícími s odpadními vodami (9,4 %). Naopak trval meziroční propad cen vývozu elektřiny, plynu, páry a klimatizovaného vzduchu (zmírnil se ale na -10,2 %). Zmírnil se také pokles exportu produktů zemědělství, lesnictví a rybníctví (-4,1 %). Prohloubil se meziroční pokles cen vývozu u těžby a dobývání (-14,5 %).

⁵ Podle údajů ČNB byl ve 2. čtvrtletí 2024 průměrný kurz koruny vůči euru 24,958 CZK/EUR. Ve 2. čtvrtletí 2023 to bylo 23,588 CZK/EUR. Kurz vůči dolaru též oslaboval. Ve 2. čtvrtletí 2024 činil průměr 23,179 CZK/USD. Ve stejném období roku 2023 to bylo 21,673 CZK/USD.

Směnné relace zahraničního obchodu se zbožím byly kladné.

Ceny dovozu se ve 2. čtvrtletí meziročně zvýšily o 3,0 % a mezičtvrtletně byly vyšší o 0,1 %. Meziročně rostly ceny dovozu u těžby a dobývání (5,1 %) a také v případě výrobků zpracovatelského průmyslu (3,4 %). Největší přírůstek cen byl zaznamenán u dovozu ostatních dopravních prostředků a zařízení (13,3 %) a dále u nápojů (10,7 %) a koxu a rafinovaných ropných produktů (8,1 %). Rostly ale ceny dovozu u většiny oddílů a dynamika také posilovala. Pokles trval jen u dovozu dřeva a výrobků z něj (-3,3 %), usní (-1,6 %) nebo ostatních výrobků zpracovatelského průmyslu (-1,7 %). Ceny dovozu elektřiny, plynu, páry a klimatizovaného vzduchu ve 2. čtvrtletí meziročně klesaly o 18,2 % a u produktů zemědělství, lesnictví a rybářství došlo k prohloubení poklesu na -13,2 %. Meziroční směnné relace zahraničního obchodu se zbožím ve 2. čtvrtletí dosáhly 100,6 %. Mezičtvrtletní směnné relace dosáhly 100,5 %. Výrazně kladné byly meziroční směnné relace u produktů zemědělství, lesnictví a rybářství (110,5 %) a u elektřiny, plynu, páry a klimatizovaného vzduchu (109,8 %). Směnné relace obchodu s výrobky zpracovatelského průmyslu dosáhly 101,2 %. Celkově kladný výsledek tlumily výrazně záporné směnné relace obchodu s výrobky těžby a dobývání (81,3 %).